

آلفرد هیچکاک و سینمایش

همیشه استاد

مسعود فراستی

فهرست

مطهر سیما / مسعود فراستی

دیدگاه‌ها

- ۱۲ وقتی مردی / الکساندر استروک / ترجمه نادر تکمیل همایون
- ۱۳ آنچه که او بود / هری حیمر / خسرو سمیعی
- ۱۴ هیچکاک و اهمیت او / ولر، کیوکر، پره میبحر، فولر، برگمان / تکمیل همایون، میهن دوست، فراستی
- ۱۶ شاخص‌ترین لحظه‌ها / تنو آنجلو پلوس، استیگ بیورکمان، جان کارپنتر، راجر کورم و / اسماعیل میهن دوست
- ۲۳ مرد و کارش / افرایم کتر / حمدروربهانی
- ۳۱ استاد تعلیق / ژرژ سادول / تکمیل همایون
- ۳۲ استاد در انتقال ترس / دیوید تامس / میهن دوست
- ۳۶ بیروی شگفت‌انگیز سیما / ژان لوک گدار / فراستی
- ۴۲ شعله‌بار تناقض‌ها / آندرو ساریس / رحیم قاسمیان
- ۴۴ مسئله گناه / رابین وود / کامیر کاهه
- ۴۸ مولف کامل / فرانسوا تروفو / پرویر دوایی
- ۵۲ چگونه می‌توان طرفدار هیچکاک-هاکس بود؟ / آندره بارن / خسرو سمیعی
- ۵۴ آخرین صامت‌ساز کبیر / جان راسل تیلر / قاسمیان
- ۶۰ هر قتل / ایان موریس / میهن دوست
- ۶۸ مسئله‌ای به نام تألیف در هالیوود / روی آرمر / مهدی رحیمیان
- ۷۴ جهان هیچکاک و آدم‌های عوضی / حیمر موناکو / قاسمیان
- ۷۸ نگاهی به تماتیک هیچکاک / حس حسینی
- ۸۸ روایت احلاق‌گرا / دیوید تامس / عباس اکبری
- ۹۳ چهره‌های هیچکاک / ژان ناربونی / لیلا رحمد
- ۹۸ الگوهای ساختاری / رابین وود / قاسمیان
- ۱۰۶ خطوط موازی هیچکاک و فیلمنامه‌نویس‌هایش / لاری گراس / شهراد تحریریه چی
- ۱۱۳ فلاش‌بک در آثار هیچکاک / مورین توریم / فتاح محمدی
- ۱۱۸ هیچکاک علیه هیچکاک / آندره بارن / گیلدا ایروانلو
- ۱۲۴ دسته کلیدهای تقلبی / فرانسوا تروفو / سمیعی
- ۱۳۲ کلید سوم هیچکاک / ژان دوشه / تکمیل همایون
- ۱۴۳ چیستان «هیج» / دیوید کر / اکبری
- ۱۵۶ جامعیت هیچکاک / یان کامرون، ریچارد حفری / محمدی
- ۱۶۸ «هیج» و محاطش / ژان دوشه / لیلا رحمد
- ۱۷۶ تماشاگر هیچکاک / شاهرخ دولکو
- ۱۹۱ یک فیلمساز گرد و قلسه! / هوشنگ گل‌مکانی
- ۱۹۶ رحمت به زخم و تولدی دیگر / گفتگو با ژان دوشه / کیومرث وحدانی، پرویر نوری
- ۲۰۷ ربا هیچکاک / سوران ژیراد / زهره نورایی بیا

۲۱۰	فیلم، رویه بیستی / پاسکال بویتر / تکمیل همایون
۲۱۸	جمع بندی از نظام صوری / فرانسوا ریبول / ایروالو
۲۲۵	هیچکاک و روح توماس هاس / فیلیپ دایبیا / علی عامری
۲۳۶	هیچکاک و باناکوف / حیمر دیویدس / امید بیک فرحام
۲۴۵	نه یاد آوردن فیلم / گفتگوی ریمون بلور و گای ژسلاتو / شاپور عطیمی
۲۵۸	هیچکاک-تروفو و تماشاگر غیرمسول / لوبرادی / میهن دوست
۲۶۶	هیچکاک، گمشده در تحلیل «وود» / حرح کاپلان / حسین محتهدراده
۲۸۰	کار نکردن روی پرده / نقد کتاب فیلم های هیچکاک (راینس وود) / پهلویه هوستون / محتهدراده
۲۸۲	هیچکاک ناری / راینس وود / محتهدراده
۲۸۵	عالم هیچکاک / سید مرتضی آویسی
۳۰۲	سست هیچکاک با وحشت / یوسفعلی میرشکاک
۳۰۹	واریاسیون هایی روی یک تم بیهیلیستی / کامیر کاهه

نقدها

۳۲۲	فیلم های هیچکاک یادداشت ها / محله تیک وان / قاسمیان
۳۳۴	یادداشت فیلم ها / فرهنگ فیلم های مک میلان / میهن دوست
۳۳۹	بررسی دوران انگلیسی هیچکاک / کلود شارول - اریک رومر / تکمیل همایون
۳۶۲	ترس کسب و کار من است - فیلم های انگلیسی / ریموند دورگات / محمدی
۳۷۲	درواره ورود - ناع لدت / سید حواد یوسف بیک
۳۷۸	آخرین فیلم صامت - حق السکوت / دنورا هولداشتاین / میهن دوست
۳۸۰	عیبیت و دهیبت - سی و نه پله / دنورا هولداشتاین / میهن دوست
۳۸۲	میرانس هیچکاک / تحلیل یک سکاس از حرانکاری / مسعود فراستی
۳۸۸	عامه پسندترین - حاتم ناپدید می شود / چارلر ال تی سیلت / میهن دوست
۳۹۱	رمرگان مقدر - حاتم ناپدید می شود / میشل شیون / تکمیل همایون
۳۹۵	داستان ارواح - رنکا / ریموند دورگات / روبرت صافاریان
۳۹۸	یک فیلم نوار - سایه یک شک / دونالد اسپوتو / کاهه
۴۰۶	احتضار برای سیمما - ددنام / پاسکال بویتر / تکمیل همایون
۴۰۸	یک فیلم کلیدی - ددنام / مارک دی استرین / میهن دوست
۴۱۱	نگاهی به ده سکاس - ددنام / تیرداد سجایی
۴۱۶	محصور بودن شخصیت ها - طباب / ف پرکیمر / قاسمیان
۴۲۴	هیچکاک، کارگردان چشم شاهد - طباب / حمشید ارحمد
۴۲۸	شاهکاری باشاخته - در برح حدی / ژان دومارشی / سمیعی
۴۳۵	سیمما، هبر تصادها - بیگانگان در قطار / ژان لوک گذار / صافاریان
۴۳۸	اصطراط و شوح طعی - بیگانگان در قطار / توبی اسلید / میهن دوست
۴۴۱	وسوسه شهادت - اعتراف می کم / کلود شارول، اریک رومر / تکمیل همایون
۴۴۴	اعتراف به گناه - اعتراف می کم / ش ناظریان
۴۴۶	اشتهای احمقانه در انحام حیاتی بی بقص - میم رانه شانه مرگ نگر / پیتر بوردووارو / بحتیار عالیبود

۴۵۴	مشاهده گران- پبحره روبه حیاط / سرژ دبی / هما میرمحمد صادقی
۴۵۸	مسئله احتگی- پبحره روبه حیاط / رابین وود / قاسمیان
۴۶۰	هیجان و دوربین سونی کتیو- پبحره روبه حیاط / کیومرث وحدانی
۴۶۸	حسدی دست و پا گیر- دردسر هری / پیل داوی / تکمیل همایون
۴۷۰	شوح و محتصری ترساک- دردسر هری / سرژ دبی / میرمحمد صادقی
۴۷۲	راه شاگردی- مردی که ریادمی دانست / ژان لوک گدار / میرمحمد صادقی
۴۷۵	مکانیسم سوسپاس- مردی که ریادمی دانست / یان کامرون / محمدی
۴۹۰	درسی در میرانس- مرد عوصی / ژان لوک گدار / کاهه
۴۹۸	ترس از ارتفاع- سرگیجه / اسکات سیمون / میهن دوست
۵۰۱	تماشای دوباره- سرگیجه / رابین وود / قاسمیان
۵۰۸	مردگان- رندگان- سرگیجه / دوبالد اسپوتو / مهدی عبرایی
۵۲۵	همه راه ها به «سرگیجه» می روند- سرگیجه / لویی دانور / لیلا ارحمد
۵۳۶	رمان در ناری آینه ها- سرگیجه / کریس مارکر / احسان پناهنده
۵۴۴	سیری در سرگیجه / پرویر دوایی
۵۷۰	سوژه در تسحیر انژه- سرگیجه / مسعود فراستی
۵۸۰	قلمرو مشترک منتقد و حامعه شناس- شمال از شمال عربی / رابین وود / قاسمیان
۵۹۲	دربان و سرایدار- شمال از شمال عربی / لوک موله / تکمیل همایون
۵۹۶	شاحص ترین سکاس- شمال از شمال عربی / دیورا هولدا اشتاین / میهن دوست
۵۹۹	طرح قصه های درهم تنیده- روانی / پیتر وول / قاسمیان
۶۰۲	مطلق حسون- روانی / عباس رافعی، ره ره بررگرا دگان
۶۲۲	حانه ارواح- روانی / لیلاند پاگ / میهن دوست
۶۲۴	پرندگان دارد می آید- پرندگان / ریمون بلور / سمیعی
۶۵۳	وحشت- پرندگان / چارلر دری / میهن دوست
۶۵۴	معصومیت- پرندگان، شمال از شمال عربی، مرد عوصی، پبحره روبه حیاط / خسرو دهقان
۶۶۰	تماشای پرندگان و ماری از پبحره روبه حیاط / رابین وود / وحید موسوی
۶۷۱	تش های آرام- ماری / ویلیام حاسون / احتر اعتمادی
۶۷۴	در حس و حوی پناهگاه- ماری / پرویر نوری
۶۸۱	دنیای درون و برون هیچکاک- پرده پاره / کیومرث وحدانی
۶۹۲	کهنسالی هیچکاک- توپار / مایکل واکر / روبرت صافاریان
۷۰۱	معصومیت از دست رفته- حسون / پرویر دوایی
۷۱۲	سه منتقد برای یک فیلم- توطئه جانوادگی / راسل تیلر، گودوین، اسپوتو / محمدی
۷۱۸	یک راز هیچکاک- توطئه جانوادگی / بیل کرون / میهن دوست

دستخط، طرح ها، استوری بوردها

۷۲۴	دستخط، کاریکاتورها، طرح ها
۷۲۶	استوری بوردها

سی و نه پله، حوان و بی گناه، رنکا، حرابکار، سایه یک شک، قایق نجات، ماری، سرگیجه، شمال از شمال عربی، پرندگان، توپار، توطئه جانوادگی

استاد و تیمش

۷۶۳	گفت‌وگو با هیچکاک / شابرول، تروفو، دومارشی، دوشه / حمیده فرمانی
۷۷۹	مستطیلی که ناید پُرش کرد / گفت‌وگوی پیتر ناگداویچ با هیچکاک / کتایون یوسفی
۸۰۰	ترسوترین مرد دنیا / گفت‌وگوی اورینا فالاجی با هیچکاک / تماشا
۸۰۹	سیما به روایت هیچکاک / ترجمه پرویر دواپی، گلی امامی و
۸۲۲	مشکلات اساسی / هیچکاک / کیمیا بالازاده
۸۲۵	کارگردانی / هیچکاک / میهن دوست
۸۲۸	ملودرام / هیچکاک / یحیی نظری
۸۳۱	سیمایی ترین اثرم / هیچکاک / میهن دوست
۸۳۴	انتخاب هرپیشه‌های رن / هیچکاک / سمعی
۸۳۷	ارزدان بر حدر ناشید / هیچکاک / سمعی
۸۳۸	محفل جانوادگی / سوزان شکر / قاسمیان
۸۴۰	آلما هیچکاک / جان راسل تیلر / میهن دوست
۸۴۳	بی همتا / اینگرید برگم / قاسمیان
۸۴۴	گله گاو / حیمر استوارت / قاسمیان
۸۴۷	هیجان کار با استاد (گفت‌وگو با حیمر استوارت) / بیل پی هورلر / حمیده فرمانی
۸۵۶	حیمر استوارت، شهروندی فارغ از سوء طن / شارل تاتوم حویور / تکمیل همایون
۸۵۸	حفظ فاصله (گفت‌وگو با کری گرانت) / حیمر موناکو / قاسمیان
۸۶۱	هر موسیقی فیلم (گفت‌وگو با برنارد هرمن) / تد گیلینگ / سید علیرضا میرعلینقی
۸۶۵	بررسی موسیقی برنارد هرمن / علی معلم
۸۷۲	آن‌ها پرندگان را ساختند (میرگرد با طراحان صحنه) / آلبرت ویت لاک و / بیل کرو و / لیلارا حمد
۸۸۸	نامه‌های تروفو-هیچکاک / مانداناسی اعتماد
۸۹۰	آل فرد هیچکاک تقدیم می‌کند (فیلم‌های تلویزیونی) / رابرت ای هریس، مایکل اسکلی / مهشیدرمانی

یک نگاه

استاد نقش باز / مسعود فراستی

۸۹۹

وقایع نگاری، فیلم شناسی، کتاب شناسی

وقایع نگاری زندگی و آثار / مسعود فراستی

۹۱۹

فیلم شناسی آل فرد هیچکاک / ترجمه تکمیل همایون، کاهه، حسینی

۹۲۳

کتاب شناسی خارجی / فرهنگ کارگردان‌های مک میلان

۹۵۶

هیچکاک و اهمیت او

اورس ولر

«هیچکاک، یک کارگردان فوق العاده است»

«من فیلم‌های هیچکاک را مانند یخ، سرد می‌دانم. تصور می‌کنم که فیلم‌های او مملو از ابتکار است. سرشار از چیزهایی که دانشجویان سینما را مسحور می‌کند، آکنده از چیزهایی حادویی و تعلیق من به هیچ یک از شخصیت‌های فیلم‌های هیچکاک اعتقاد ندارم. فیلم‌های دوره جوانی او را در انگلیس بسیار تحسین می‌کردم. هیچکاک کم‌شور بود او بی‌شک یک ساحر بود. می‌دانم که برای بیشتر مردم او یک حداست اما فکر نمی‌کنم تا بیست و پنج سال دیگر او جدا نماند. تصور می‌کنم که ناپدید شود و اگر من به او حمله می‌کنم، به این دلیل است که او مرده. هیچکاک بیچاره! خیلی دوستش داشتم او بزرگوارترین فیلم‌ساز را دوست نداشت این مسئله دوطرفه بود ما دوستان خوبی بودیم! او حایبی گفته بود که من همه چیزم را از او در دیده بودم» (شلیک حده)

حرج کیوکر

«هیچکاک، استاد مطلق است. استاد حلوه‌هایی که در حایگاه درستی قرار می‌گیرند اما بین خودمان نماند، خیلی مطمئن بیستم که راستش را به ما نگوید. من هیچکاک را دوست دارم، تصور می‌کنم که او مرد بسیار اصیلی است. مردی بزرگ و مملو از هر خود کلمه هیچکاک به معنای رمز و راز است، تبدیل به چیزی، هم مفهوم با تعلیق درآمده است. نام او از نظر مفهومی، تبدیل به واژه‌ای پر بار شده است»

اتوپره میجر

«تصور می‌کنم که هیچکاک، استاد ژانر است. من سعی می‌کنم چنین کاری را انجام دهم. هیچکاک به طرز استادانه‌ای داستان‌ها را «دستکاری» می‌کند. من عاشق فیلم آخر او شدم. می‌توانم فیلم را تحریه و تحلیل کرد، چون فقط کارهای

نمایشی در آن وجود دارد اما نا وجود این حاصل کار خیلی نامره است. منظورم فیلم‌روایی است»

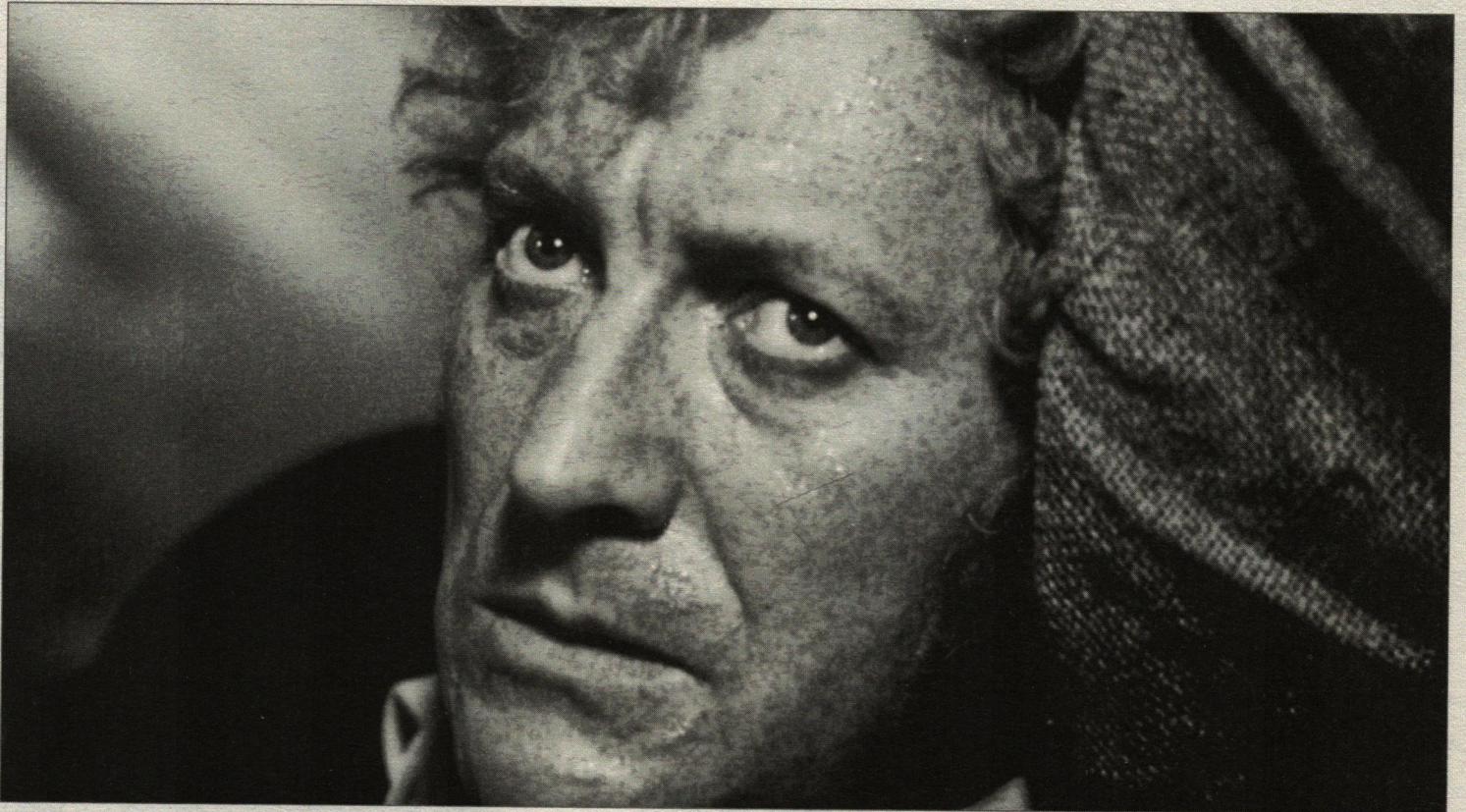
ساموئل فولر

«به سلیقه من یکی از پراحساس‌ترین صحنه‌هایی که در رمیه خشونت روی پرده به نمایش درآمد، صحنه‌ای است در پرده‌پاره پل بیومس و یک زن که هر دو در کار کشتن تاره کار و در حرفه خشونت نا کره هستند، دست به کشتن یک مرد می‌زنند و این کار را چنان مشکل می‌بیند که هر چه سعی می‌کند، از عهده آن بر نمی‌آید و در آن حالت وحشتی که به آن‌ها دست داده، دست به یک سلسله کارهایی می‌زند که در عین حال که رحرآور است، ناشیانه هم هست. این صحنه یادآور ریح و شکست آن چند مردی بود که دست به کشتن راسپوتین زدند و از پس این کار بر نیامدند، به اینکه راسپوتین مصمم بود که رنده نماند، بلکه چون آن‌ها کارداسی لازم برای انجام سریع و راحت این عمل را نداشتند. همچنین هر قدر سریع‌تر انجام شود، از لحاظ عاطفی، برای آن کسی که رنده می‌ماند، بهتر است.»

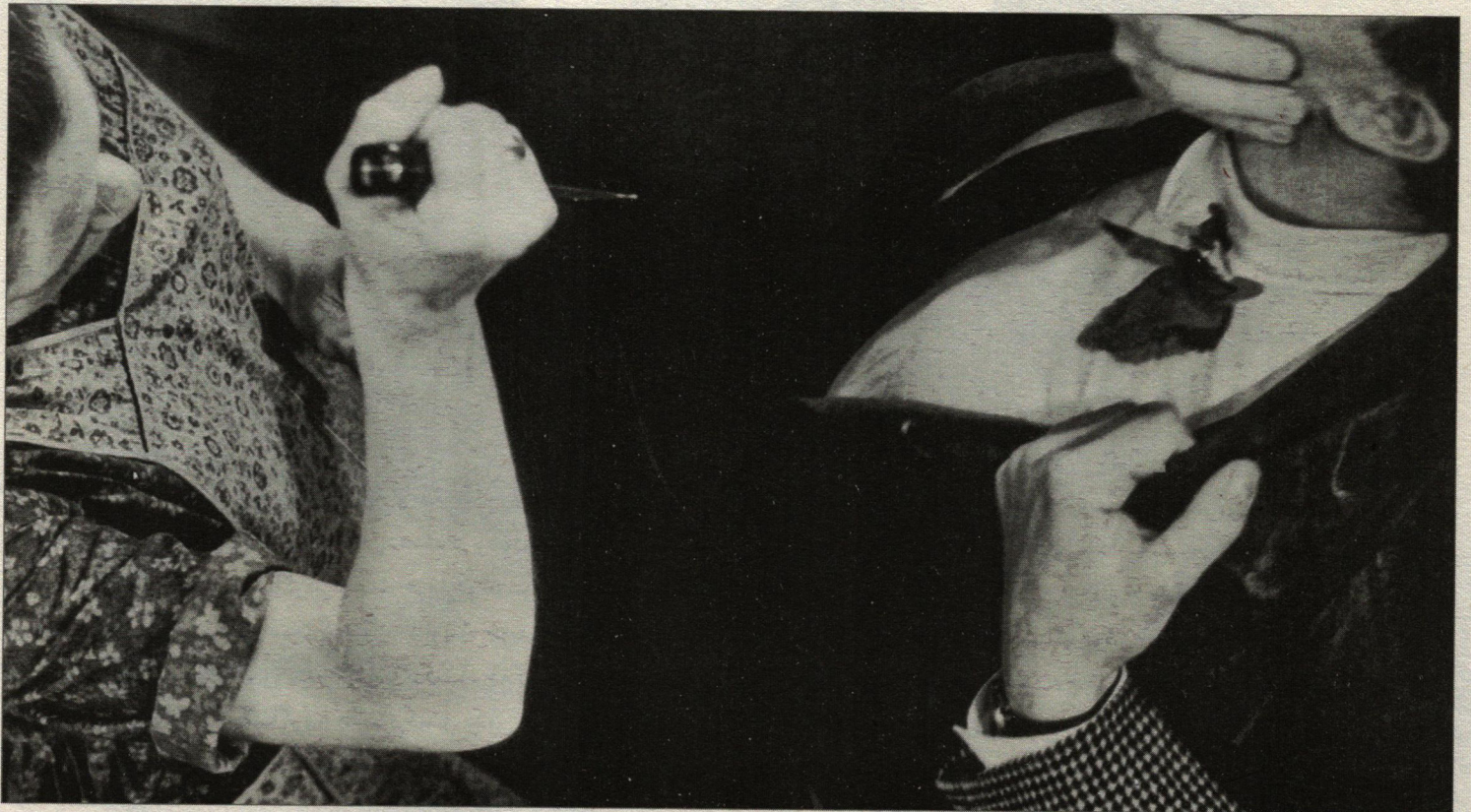
اینگمار برگمان

«هیچکاک آدمی دوست‌داشتنی بیست، بدحس، خودپسند و در عین حال بسیار ناهوش است. او سینماگر فوق العاده‌ای است، ریرا توانست تحریات زیادی را در قلب صنعتی کاملاً تحاری کسب کند، و این خیلی مشکل بود. اگر شما فیلم‌سازان را - این فیلم عجیب که من خیلی آن را تحسین می‌کنم - ببینید، ناور کردنی بیست. این مرد مال پرست، با سرمایه خودش آن را ساخت، با گروهی کوچک، و چنین منطق، دقت و موسیقی در امر کیفیت سینماتوگرافیکی این فیلم را تحسین می‌کنم. ■ ■ ■

ترجمه نادر تکمیل همایون مسعود قرانی

▶ جنون

▶ برده باره

شاخص ترین لحظه‌ها

تنو آنجلویلوس

من همه فیلم‌های هیچکاک را دیده‌ام و از تک‌تک آن‌ها لذت برده‌ام. فکر می‌کنم انتخاب صحنه‌ای و برتری دادن آن به سایر صحنه‌ها کار مصفاانه‌ای نباشد. اگر چه شاید بدنام‌ترین فیلم او باشد، اما من در برابر آن احساس ضعف دارم، شاید به دلیل چهره اینگرید برگم.

استیگ بیورکمان

یک پرسش غیرممکن! ولی با این حال من لحظه‌ای از فیلم روانی را برمی‌گیرم که در آن نورمن بیتز (آنتونی پرکینز) اتومبیل ماریون کریین (جت‌لی) را به همراه حسد و سایر متعلقات ماریون در باتلاق مدفون می‌سازد. بخش اعظم هر هیچکاک در این فیلم بر اساس همدات‌پداری با هر دو قهرمان زن و مرد فیلم استوار است. انتدما ما با مواجهه با شخصیت ناهوش، صریح، موثر و در عین حال آسیب‌پذیر جت‌لی با رعیت در جانب قهرمان خطا کار قرار می‌گیریم. او در خلال رویدادهای مختلف عربیت خود به ورطه تاریکی نه تنها حکم‌رانه‌های ما را دارد، بلکه به رودی از مایک شریک حرم برای اقداماتش می‌سازد. چه کسی مایل است و سوسه به چنگ آوردن چهل هزار دلار پول نقد را در این جامعه سرمایه‌سالار از خود دور کند؟ تماشاگر در همه حال همراه ماریون است و درست در این حال بدون هیچ مقدمه‌ای ماریون در حمام متل بیتز آن‌طور با قساوت تمام به قتل می‌رسد. چه صحنه‌ای می‌توانست برای تماشاگر تکان‌دهنده‌تر و هولناک‌تر از این باشد؟ در مواجهه با این صحنه تماشاگر در نهایت حرمان و حسران کامل، نومیدانه در حسرت و حوی فرد دیگری است که بتواند به او پناه حوید و حر نورمن بیتز، آن هم با سیمای سمپاتیک و مهریان آنتونی پرکینز، چه کسی در آنجا حضور دارد؟ تمایل و همدردی تماشاگر به جانب پرکینز، بدون هیچ شک و تردیدی به صورت آبی و کامل صورت می‌گیرد. من هنوز هم عکس‌العمل تماشاگران

هنگام اولین نمایش روانی را در خاطر دارم. هنگامی که نورمن روزنامه حاوی پاکت چهارهزار دلار را بدون اینکه بگاهی به داخل آن بکند داخل اتومبیل ماریون انداخت، سکوت نومیدانه‌ای در سراسر سالن حکمفرما شد. در این لحظه تماشاگر با نورمن بیتز همدردی می‌کرد. هیچکاک ما را کاملاً در اختیار خود گرفته بود.

جان کارپنتر

فصل‌های نقطه‌بظری (POV) فیلم‌های هیچکاک در سسط و توسعه رمان سیمما تعیین‌کننده بودند و فصل سمپاشی مرعه در شمال از شمال عربی در حشان‌ترین آن‌هاست. مواجهه پیرالتهاب کری گرانت با هواپیمای سمپاشی هنوز هم به گمان من یکی از بهترین فصل‌های اکشن بی‌رقیب سیمماست. اما شاخص‌ترین لحظه هیچکاک‌کی از نظر من نمای چرخش ۳۶۰ درجه بوسه در فیلم سرگیجه است. این نما که به شکل بصری وضعیت احساسی - عاطفی خیمر استوارت را بیان می‌کند یک سیممای احساسی ناب در ریباترین نوع آن محسوب می‌شود.

راجر کورمن

در فیلم پرندگان اولین نشانه حاکی از ناسامانی اوضاع حلیج بودگانی، رمانی است که تیپی هدرن در یک پمپ‌سریس آدرسی را سؤال می‌کند. دوربین روی متصدی پمپ‌سریس که انتظار داریم پاسخ بدهد درنگ می‌کند. اما نه جای متصدی یک صدای خارج از کادر حواب می‌دهد. «شمامی بایست با قایق از حلیج رد شوید» تماشاگر هرگر چهره این پاسخ‌دهنده را نمی‌بید و هیچکاک با امتناع از قطع به چهره او، به برمی قاعده‌شکی می‌کند. این شکست قاعده، اولین سربح برای اطلاع تماشاگر از چیرهایی است که به‌طور طبیعی در قاب معمول دید دوربین قرار ندارد. تیپی هدرن سرانجام

